

2022-12-13
Kulturdepartementet

Remissvar Kreativa Sverige! - Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher

Diarienummer: Ku2022/01357

Ung Företagsamhet (UF) har valt att yttra sig över rubricerad remiss och anför följande;

I examensmålen för Estetiska programmet (inom gymnasieskolan) står det att ”Många kulturskapare tar uppdrag som egna företagare. Därför ska det finnas möjlighet för eleverna att utveckla kunskaper om entreprenörskap och företagande.”

I avsnittet 7.5 ”Hållbar arbetsmarknad och kompetensförsörjning för alla” lyfts att kartläggningar av branscherna visar på behov av ökad utbildning i företagande. Det beskrivs sedan att: ”Även om entreprenörskap finns inskrivet i styrdokumentet för flera av gymnasieprogrammen och på olika sätt inkluderas i undervisningen *kan UF-företagandet på det estetiska programmet på gymnasienivå ytterligare lyftas nationellt och i flera regioner för att möjliggöra bättre förutsättningar för ett framgångsrikt eget företagande efter studierna.*”

Den här formuleringen är för vag för att göra skillnad på riktigt. Vi anser och bedömer att det i strategin behöver tydliggöras *hur* Entreprenörskap och UF-företagande kan lyftas nationellt och i flera regioner.

För att se till att samtliga elever på Estetiska programmet ges rätt kompetensförsörjning behöver alla få lära sig om Entreprenörskap och företagande. En viktig del i den pågående ämnesbetygsreformen är därför att regeringen beslutar att ämnet Entreprenörskap blir obligatoriskt på Estetiska programmet genom att göra det till ett programgemensamt ämne. Detta bör tydliggöras i avsnitt 7.5 i den nationella strategin. Förslagsvis enligt följande (se grönmarkerad text):

”Även om entreprenörskap finns inskrivet i styrdokumentet för flera av gymnasieprogrammen och på olika sätt inkluderas i undervisningen ~~kan~~ **behöver** UF-företagandet på det estetiska programmet på gymnasienivå ytterligare lyftas nationellt och i flera regioner för att möjliggöra bättre förutsättningar för ett framgångsrikt eget företagande efter studierna. **En avgörande förändring för att samtliga elever på estetiska programmet ska få viktiga kompetenser inom entreprenörskap och företagande är att ämnet Entreprenörskap blir programgemensamt på estetiska programmet.**”

Detta anser vi skulle ge stor effekt. I dagsläget är det endast cirka 20 procent av eleverna på estetiska programmet som driver UF-företag och genom det får möjlighet att utveckla kunskaper i entreprenörskap och företagande. Det är avsevärt lägre än exempelvis Hantverksprogrammet (där entreprenörskap är programgemensamt), där cirka 75 procent driver UF-företag, trots att examensmålen gällande entreprenörskap är snarlika.

Som förslag i ämnesbetygsreformen ligger också att en inriktning från just Hantverksprogrammet kommer att hamna under Estetiska programmet. Ytterligare något som talar för att entreprenörskap behöver finnas som programgemensamt ämne på Estetiska programmet.

Att göra ämnet Entreprenörskap som programgemensamt på estetiska programmet skulle även kunna bistå strategins mål kring att bättre ta tillvara på potentialen i inkludering och mångfald, avsnitt 7.5.

Forskning visar att de elever som driver UF-företag senare i livet har lägre arbetslöshet och är i större utsträckning benägna att starta eget. För många nyanlända och deras barn är ofta det första steget in på arbetsmarknaden via ett eget företag.

Forskningen visar alltså att erfarenheterna från att driva UF-företag gör stor skillnad, både för individen och för samhället.